

Súd: Okresný súd Ružomberok
Spisová značka: 7C/72/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5913202289
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 09. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Janka Borošková
ECLI: ECLI:SK:OSRK:2013:5913202289.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Ružomberok sudkyňou JUDr. Jankou Dankovou v právnej veci žalobcu: Dopravný podnik Bratislava, a.s., IČO 00492736, so sídlom Olejkárska ul. č. 1, 814 52 Bratislava, ~ právne zastúpený: JUDr. X. M., advokát so sídlom Nám. M. Benku 9-C1, 811 07 Bratislava, proti žalovanému: R. T., nar. XX.XX.XXXX, bytom X. U. XXXX/XXXX, XXX XX E., v konaní o zaplatenie 50,70 € s príslušenstvom, takto

rozhodol:

Odporca je povinný zaplatiť navrhovateľovi sumu 50,70 eur do troch dní od právoplatnosti výroku rozsudku.

Navrhovateľovi sa priznáva náhrada trov konania vo výške 45,79 eur, pozostávajúca zo zaplateného súdneho poplatku za návrh na začatie konania vo výške 16,50 eur a z trov právneho zastúpenia vo výške 29,29 eur, ktoré mu je odporca povinný zaplatiť na účet č. XXXXXXXXXXXX/XXXX, VS: XXXXXXXX, do troch dní od právoplatnosti výroku rozsudku.

odôvodnenie:

Žalobou súdu doručenou 05.04.2013 sa žalobca prostredníctvom svojho právneho zástupcu domáhal, aby súd uložil žalovanému povinnosť zaplatiť 50,70 € s trovami konania pozostávajúcich z trov právneho zastúpenia a zaplateného súdneho poplatku. Žalobu zdôvodnil tým, že žalovaný sa 26.06.2012 na výzvu revízora na linke MHD č. 201 nepreukázal platným cestovným dokladom. Preto mu v zmysle čl. 6 Prepravného poriadku mestskej hromadnej dopravy v Bratislave a čl. 5 Tarify mestskej hromadnej dopravy v Bratislave vznikol nárok, aby mu žalovaný zaplatil cestovné 0,70 € a úhradu 50 €. Žalovaný však túto sumu neuhradil, pokus o zmier, v ktorom bola poskytnutá dodatočná lehota na plnenie, zaslaný žalobcom doporučené 07.08.2012 sa minul účinkom.

Vzhľadom nato, že sa súdu nepodarilo šetrením zistiť súčasný pobyt žalovaného, ktorý sa na adrese trvalého pobytu nezdržiava a nepreberá zásielky, súd mu na ochranu práv a záujmov v tomto konaní uznesením č.k. 7C/72/2013-43 z 02.09.2013 ustanovil opatrovníka v osobe pracovníčky Okresného súdu Ružomberok.

V zmysle § 101 ods. 2 zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok (ďalej len „O.s.p.“) súd konal a rozhodol v neprítomnosti žalobcu a jeho právneho zástupcu, ktorí mali doručenie predvolania na pojednávanie riadne vykázané, a ktorí súhlasili s rozhodnutím veci bez nariadenia pojednávania a za neprítomnosti opatrovníčky žalovaného, ktorá mala doručenie predvolania na pojednávanie riadne a včas vykázané.

Súd sa v rámci dokazovania oboznámil s listinami založenými v spise, a to Hlásením o porušení tarifných a prepravných podmienok z 26.06.2012, Pokusom o zmier - výzva na zaplatenie z 06.08.2012 a poštovým podacím hárkom.

Z Hlásenia mal súd za preukázané, že žalovaný 26.06.2012 cestoval v prostriedku mestskej hromadnej dopravy linka č. 201, č. voza 6630/1 bez platného cestovného lístku, pričom na výzvu revízora (zamestnanca navrhovateľa povereného vykonaním kontroly cestovných lístkov) odmietol zaplatiť sumu 50 € za porušenie MPP a Tarify MHD.

Pokusom o zmier vyzval právny zástupca žalobcu vyzval žalovaného na úhradu žalovanej sumy do 5 dní odo dňa doručenia výzvy.

Podľa § 760 Občianskeho zákonníka (ďalej len „O.z.“) zmluvou o preprave osôb vzniká cestujúcemu, ktorý za určené cestovné použije dopravný prostriedok, právo, aby ho dopravca prepravil do miesta určenia riadne a včas.

Podľa § 8 ods. 2 zák. č. 514/2009 Z.z. o doprave na dráhach, ak z tarify cestovného alebo z prepravného poriadku nevyplýva inak, cestovné za dopravné služby je splatné pred uskutočnením prepravy. Ods. 5 cestujúci, ktorý sa v dráhovom vozidle alebo bezprostredne po vystúpení z dráhového vozidla nepreukáže platným prepravným dokladom osobe oprávnenej kontrolovať prepravné doklady, je povinný na mieste zaplatiť prirážku k základnému cestovnému (ďalej len "prirážka") a cestovné od nástupnej stanice alebo zastávky do cieľovej stanice alebo zastávky podľa tarify cestovného, alebo preukázať sa dokladom totožnosti na zaznamenanie údajov potrebných na vymáhanie prirážky a cestovného. Ak cestujúci neuhradí na mieste cestovné a prirážku, bude vylúčený z prepravy na najbližšej stanici alebo zastávke. Tým nezaniká nárok dopravcu na zaplatenie prirážky a cestovného do stanice alebo zastávky, na ktorej bol vylúčený z prepravy. Ods. 6 prirážka je v železničnej doprave najviac stonásobok základného cestovného v prvom tarifnom pásme bez príplatkov a zliav; v mestskej doprave je to najviac stonásobok základného cestovného.

Podľa § 16 ods. 2 písm. b) zák. č. 514/2009 Z.z. o doprave na dráhach dopravca je oprávnený zisťovať totožnosť cestujúcich na účely vymáhania prirážky základného cestovného, ktorá nebola zaplatená na mieste, a na účely zisťovania nároku na zľavu základného cestovného. Ods. 4 písm. c) cestujúci je povinný preukázať sa v dráhovom vozidle alebo bezprostredne po vystúpení z neho platným prepravným dokladom označeným osobám oprávneným kontrolovať prepravné doklady.

Podľa § 451 ods. 1 O.z. kto sa na úkor iného obohatí, musí obohatenie vydať. Ods. 2 bezdôvodným obohatením je majetkový prospech získaný plnením bez právneho dôvodu, plnením z neplatného právneho úkonu, alebo plnením z právneho dôvodu, ktorý odpadol, ako aj majetkový prospech získaný z nepoctivých zdrojov.

Podľa § 458 ods. 1 O.z. musí sa vydať všetko, čo sa nadobudlo bezdôvodným obohatením. Ak to nie je dobre možné, najmä preto, že obohatenie spočívalo vo výkonoch, musí sa poskytnúť peňažná náhrada.

Podľa § 137 O.s.p. trovy konania sú najmä hotové výdavky účastníkov a ich zástupcov, včítane súdneho poplatku, ušlý zárobok účastníkov a ich zákonných zástupcov, trovy dôkazov, odmena notára za vykonávané úkony súdneho komisára a jeho hotové výdavky, odmena správcu dedičstva a jeho hotové výdavky, tlmočné a odmena za zastupovanie, ak je zástupcom advokát.

Z vykonaného dokazovania má súd za preukázané skutočnosti tvrdené v žalobe. Občiansky zákonník ohľadom zmluvy o preprave osôb nestanovuje jej vznik, ale ponecháva túto úpravu na prepravné poriadky, ktoré sú prepravcovia v zmysle zákona povinní zverejniť na svojich webových sídlach. Prepravný poriadok žalobcu stanovuje, že je spolu s tarifou a cestovným poriadkom umiestneným na zastávkach verejným návrhom na uzavretie zmluvy. Zmluva na základe verejného návrhu (prísľubu v zmysle § 850 Občianskeho zákonníka) je uzavretá, keď sú splnené podmienky prepravcu, t.j. až keď si cestujúci zakúpi platný cestovný lístok nakoľko takúto podmienku obsahuje tak prepravný poriadok ako aj cestovné poriadky umiestnené na zastávkach. Možno teda konštatovať, že zmluva medzi žalobcom a žalovaným nevznikla. V danom prípade, keďže žalovaný bol pristihnutý bez platného cestovného lístka, bol v zmysle citovaných ustanovení § 8 ods. 5, ods. 6 zákona o dráhach, povinný zaplatiť cestovné ako i prirážku vo výške stonásobku cestovného. Zaplatením cestovného by vznikla medzi žalobcom a žalovaným prepravná zmluva. Keďže však žalovaný odmietol cestovné a prirážku uhradiť, medzi žalobcom a žalovaným nedošlo k uzatvoreniu prepravnej zmluvy a žalobcovi vznikol nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia sa, ktoré žalovaný na jeho úkor týmto spôsobom plnením bez právneho dôvodu získal.

Z týchto dôvodov, ako i v zmysle vyššie citovaných ustanovení, je žalovaný povinný bezdôvodné obohatenie vydať, a to v peniazoch, vo výške cestovného 0,70 € a prirážky k cestovnému 50 €.

O trovách konania súd rozhodol s poukazom na § 142 ods. 1 O.s.p. a priznal žalobcovi, ktorý bol vo veci úspešný, právo na náhradu trov potrebných na účelne uplatňovanie a bránenie práva proti žalovanému, ktorý vo veci úspech nemal. Účelne vynaložené trovy konania pozostávajú zo zaplateného súdneho poplatku za návrh vo výške 16,50 € a z trov právneho zastúpenia vo výške 29,29 €, ktoré boli vyčíslené a priznané v súlade s ustanoveniami Vyhlášky MS SR č. 655/2004 Z. z. nasledovne: za jeden úkon právnej služby príslúcha právnomu zástupcovi žalobcu odmena vo výške 16,60 € + náhrada hotových výdavkov tzv. režijný paušál vo výške 7,81 € + 20 % DPH vo výške 4,88 €. Pokiaľ si právny zástupca navrhovateľa uplatnil náhradu trov právneho zastúpenia za 3 úkony právnych služieb + 3 x režijný paušál + 20 % DPH, súd mu takto uplatnenú náhradu trov konania nepriznal, nakoľko trovy právneho zastúpenia v danej výške nepovažoval za účelne vynaložené.

Súd nijako nespochybnuje právo žalobcu na zastúpenie advokátom (§ 25 O.s.p.) a v priebehu konania ho rešpektoval. Právo účastníka na zastúpenie advokátom na strane jednej a právo na náhradu nákladov konania s tým spojených na strane druhej sú práva, ktoré síce spolu úzko súvisia, avšak nie sú nerozlučne spojené a odvíjajú sa od iných predpokladov. Súd náklady zastúpenia advokátom nepovažuje v celom rozsahu za účelne po zistení, že sa jednalo o drobný spor, vec typovo veľmi jednoduchú po skutkovej i právnej stránke, pričom k uplatňovaniu týchto nárokov navrhovateľom dochádza vzorovou žalobou, v ktorej sa menia iba identifikačné údaje žalobcu, dátumy a čísla linky MHD podľa priložených dokladov. Vyplňovanie týchto žalôb je rutinnou činnosťou, nevyžadujúcou odborné právne znalosti. Žalobca a jeho právny zástupca sú si vyššie uvedených okolností vedomí, pretože aj keď súd vo veci nariadi pojednávanie, títo sa ho nikdy nezúčastnia vychádzajúc z toho, že súd s pravdepodobnosťou hraničiacou s istotou rozhodne na základe predložených písomných podkladov v prospech žalobcu.

V súlade s vymedzením účelu civilného procesu, ktorým má byť ochrana porušených alebo ohrozených subjektívnych práv, nie sú situácie, keď sa civilné konanie zneužíva a stáva sa nástrojom slúžiacim k vytváraniu rýchleho a ľahkého zisku v podobe náhrady trov konania na úkor protistrany. Nad rámec uvedeného súd poukazuje na to, že k rovnakej aplikácii procesných predpisov o náhrade trov konania v spotrebiteľských - formulárových sporoch dospela aj súdna prax v Českej republike, podľa ktorej typový spôsob uplatnenia pohľadávky je dôkazom toho, že účelom právneho zastúpenia nie je poskytovanie právnej pomoci, ale parazitovanie na drobných pohľadávkach voči občanom, ktoré sú umelo navyšované do nezmyselnej výšky za účelom zabezpečenia ľahkého zárobku. Takéto správanie je zneužitím práva na zastúpenie advokátom, resp. dokonca procesnou šikanou, a preto takéto trovy konania nemožno priznať, hoci bol účastník vo veci samej úspešný (nález Ústavného súdu ČR z 25. júla 2012, sp. zn. I.ÚS 988/2012).

Napokon súd poukazuje na to, že môže priznať náhradu len takých trov konania, ktoré boli účastníkom platené v bezprostrednej spojitosti so súdnym konaním, pričom podľa názoru súdu výzva právneho zástupcu žalovanému na úhradu pohľadávky zo dňa 18.06.2012 (t.j. výzva protistrane pred podaním žaloby) so súdnym konaním bezprostredne nesúvisí, preto odmenu za uvedený úkon právnej pomoci žalobcovi nepatrí. Vzhľadom na uvedené súd nepovažoval všetky výdavky spojené so zastupovaním advokátom za nevyhnutné k riadnemu uplatňovaniu alebo bráneniu práva na súde, a preto žalobcovi náhradu trov právneho zastúpenia primerane znížil.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dni na Okresnom súde Ružomberok.

Podľa § 205 ods. 1 OSP, v odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Podľa § 205 ods. 2 OSP, odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 205 ods. 3 OSP rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zák. č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov.